

Gedragen worden

Geliefd mens,

Ken je het beeld van Atlas? Atlas was iemand in de Griekse mythologie die de hemel tot het einde der tijden op zijn schouders moest dragen, omdat hij een strijd met de god Zeus verloren had. Een uiterst zware last en daardoor een onmenselijke opdracht. Wanneer ik dat beeld voor me zie, denk ik wel eens: zo voel ik me soms ook. Alsof er veel op mijn schouders rust wat ik maar moeilijk kan dragen. Het werk dat gedaan moet worden. De zorg voor anderen. De verwachtingen die er zijn. De verantwoordelijkheid voor keuzes die ik moet maken. Misschien herken je dat ook uit periodes in je eigen leven.

Het lijkt haast een vanzelfsprekende opvatting geworden dat we allemaal, altijd, sterk, zelfstandig en zelfredzaam zijn. Dat we ons leven zelf vormgeven, onze problemen oplossen en onze weg vinden. Maar in deze manier van denken draait het sterk om het *ik* en is er maar weinig ruimte voor het gevoel voor alles wat mij draagt. Lezend in het mooie boek *Doorvoelende aardbewoners*¹ trof het woord *humility* me. Het is het Engelse woord voor nederigheid, wat soms wordt begrepen als jezelf klein moeten maken. Het woord houdt verband met humus, aarde. Dan betekent nederigheid om dicht bij de aarde te blijven: dicht bij waar je vandaan komt, bij je oergrond. Daaruit groeit bij mij het besef hoezeer ik verbonden en afhankelijk ben en hoeveel me gegeven is.

Hoe aandachtiger ik kijk, hoe minder op zichzelf staan de dingen die ik zie. Een steen draagt miljoenen jaren geschiedenis in zich. Een mens is verbonden met ontelbaar veel andere mensen en levensvormen. En ons leven blijkt gedragen door veel meer dan wat ik zelf kan overzien, laat staan bevatten en benoemen.

Juist wanneer de grond onder onze voeten begint te schuiven, zouden we kunnen ontdekken hoe wezenlijk vertrouwen is. Vertrouwen op iets dat 'de invloed der tijden weerstaat'. Bijvoorbeeld in een tijd waarin je niet gelijk ziet hoe je verder moet, blijkt hoezeer wij verlangen naar houvast. We weten niet hoelang we moeten wachten, we kennen de route niet en weten niet waar we uit gaan komen. Dat is eigen aan transformatie: de verandering is al begonnen, maar de bestemming is nog niet zichtbaar. Tegelijk kan het besef groeien dat onze vertrouwde richting niet meer vanzelfsprekend de juiste weg is. Maar welke kant gaan we dan op? Hoe leef je wanneer je niet weet waar je uitkomt?

Zo'n tijd vraagt om het onzekere uit te houden, om bij de vragen te blijven en niet direct naar antwoorden te zoeken. We weten immers nog niet waar de weg naartoe gaat, laat staan waar deze zal uitkomen. Het is een kunst om dan met aandacht in het moment en op de plaats te blijven waar we zijn.

Zou het leven misschien juist dan van ons vragen om vertrouwen te ontwikkelen? In dat vertrouwen kan een onvoorstelbare kracht zitten. Mensen spreken daarom al eeuwen over Godsvertrouwen. Het is het vertrouwen waarin onze ziel de kans krijgt om bij ons terug te komen.

Deze week zei iemand me nog, in volle overtuiging en door tranen geroerd: *“Ik moet me er wel zélf aan verbinden.”* Het vraagt dus ook een keuze van mij: kan ik mij toevertrouwen aan die stroom? Durf ik ruimte te geven aan dat wat zich nog wil ontfouwen?

Want we hoeven gelukkig niet te leven zoals Atlas met de hele hemel op onze schouders. We kunnen verantwoordelijkheid nemen voor ons aandeel en tegelijk erop vertrouwen dat wij zelf gedragen worden. Door de mogelijkheid elkaar op handen te dragen en dichtbij onze oergrond te blijven. Misschien wordt het dragen dan ook wel lichter en geeft het je diepe levensvreugde.

Wat een bijzonder gevoel en wat een nieuwe kans: we mogen meedragen en verder dragen, in het vertrouwen dat wij ook zelf gedragen worden.

Met een lieve groet, graag uw zuster
Nanda Ziere

We gedenken hen die ons zijn voorgegaan

¹ Stephan Huijboom, Hein van Dongen, George Gelauff, *Doorvoelende aardbewoners*, Damon 2026